

EL "GREEN INFRASTRUCTURE ACTION TOOLKIT"

GRAHAM BENNETT

Un dels principals resultats del projecte GreenInfraNet serà el "Green Infrastructure Action Toolkit", un mitjà per difondre l'experiència,

el coneixement i els resultats adquirits, per al projecte entre tots els agents europeus relacionats amb la infraestructura verda. Aquest conjunt d'eines està organitzat en torn als principals components del projecte:

- Estratègies de desenvolupament i gestió del procés
- Metodologies per a la infraestructura verda
- Planificació, polítiques i instruments de la infraestructura verda
- Implementació de la infraestructura verda
- Desenvolupament i implementació de la infraestructura verda en regions urbanes
- Desenvolupament i implementació de la infraestructura verda en espais naturals
- Desenvolupament i implementació de la infraestructura verda en zones rurals
- La infraestructura verda com a mesura d'adaptació al canvi climàtic.

Cada apartat del "toolkit" estarà disponible a la pàgina web a mesura que s'hagi completat. La totalitat es publicarà com un document del projecte, amb l'objectiu de difondre'l electrònicament per tal de garantir una àmplia distribució un cop tancat el projecte.

Graham Bennett, expert extern del projecte Xarxa d'Infraestructura Verda

La comunicació és la clau

L'objectiu del projecte GreenInfraNet és enfortir el desenvolupament i la implementació de la infraestructura verda en les regions de la UE. És a les escales regional i local on es pretenen implantar els enfocaments innovadors. Les feines realitzades han aportat valuosa informació sobre com la infraestructura verda es pot aplicar per part de les autoritats locals i regionals, particularment pel que fa a les metodologies, la gestió de processos, i la implementació i desenvolupament de polítiques en entorns com les grans àrees naturals, o en regions caracteritzades per l'agricultura o el desenvolupament urbà.

Els socis del projecte estan interessats en compartir la seva experiència i aplicar bones pràctiques. Alguns són pioners en el plantejament de la infraestructura verda, les metodologies, les polítiques i l'aplicació de programes. Altres tenen experiència en la conservació de la biodiversitat en les àrees naturals, incloent la implementació de Natura 2000, en les zones agrícoles i en àrees urbanes o suburbanes. Alguns socis volen conèixer bones pràctiques relacionades amb la formulació de polítiques d'infraestructura verda, o bé aplicar aquesta aproximació en zones urbanes. Els socis treballaran junts per augmentar la capacitat de desenvolupament de la infraestructura verda, per transferir bones pràctiques i per millorar les polítiques en les diferents regions.

Per aconseguir aquests resultats els socis organitzen tallers per intercanviar experiències, així com per compartir i transferir bones pràctiques. La difusió del projecte i dels seus resultats està garantida mitjançant la difusió per part dels mateixos agents implicats i grups d'interès en altres regions europees. Els socis organitzen esdeveniments en les seves regions i tenen previst presentar el projecte en altres actes externs. També s'elaborarà un DVD amb exemples d'infraestructura verda a les regions dels agents implicats, que es difondrà entre totes les persones i institucions interessades.

Un dels productes més rellevants d'aquest projecte és el conjunt d'eines conegut com "Green Infrastructure Action Toolkit". Els resultats obtinguts en els diferents tallers i reunions de treball es compilaran a tall de guia pels socis i altres grups d'interès, a fi de contribuir en el desenvolupament i aplicació de polítiques d'infraestructura verda europees, nacionals i regionals.

Per tal de garantir la continuïtat de la cooperació i l'intercanvi d'experiències entre les regions d'Europa, els socis establiran la Xarxa Europea de Coneixements sobre la Infraestructura Verda, que es presentarà a la conferència final de 2014.

Ingrid Henzen, coordinadora del projecte GreenInfraNet

• **MÉS CONSCIENCIACIÓ:** el llac Brasimone, un dels dos llacs artificials que conformen una àrea protegida a la Regió d'Emília-Romanya, Itàlia.

L'intercanvi com a eina d'aprenentatge

FINGAL, JULIOL 2012

Els socis del projecte coneixen de primera mà algunes iniciatives europees reeixides així com els reptes que encara resten per a l'impuls de la infraestructura verda

El juliol de 2012 es va celebrar a Fingal, Irlanda, el primer taller d'intercanvi d'experiències del projecte GreenInfraNet. Va ser la primera oportunitat pels socis del projecte per aprendre com el concepte d'infraestructura verda s'està desenvolupant arreu d'Europa. Encara que cada regió té el seu propi bagatge, van sorgir molts temes en comú en totes les regions. L'aparició de la idea d'infraestructura verda està fortament relacionada amb la necessitat de realitzar mesures de conservació del medi natural, com les requerides per les Directives sobre hàbitats i aus, i de fer-ho integrant la conservació amb els usos del sòl existents.

El concepte i l'enfocament de la infraestructura verda porten el missatge de la conservació de la natura a un públic més ampli, fent èmfasi en els serveis ecosistèmics que els sistemes naturals aporten a la societat. Això proporciona un mecanisme que pot reunir una sèrie de parts interessades, de diferents àmbits polítics amb objectius comuns.

La idea d'infraestructura verda s'ha anat integrant cada vegada més en els plans i estratègies a escala nacional, regional i local. La Xarxa Nacional Ecològica dels Països Baixos és un exemple de planificació d'infraestructura verda a escala nacional. A nivell regional, les eines SIG, com el SITxell, desenvolupat a la província de Barcelona, estan proporcionant l'accés a dades d'alta qualitat que poden conduir al desenvolupament d'iniciatives d'infraestructura verda a escala local.

La infraestructura verda també s'està integrant en la planificació del territori a escala local, per exemple al comtat irlandès de Fingal. A tota Europa, l'aplicació sobre el terreny de projectes d'infraestructura verda s'està duent a terme utilitzant diferents mecanismes de finançament, de diversos àmbits d'actuació, com ara la conservació de la natura, l'agricultura o l'ordenació del territori.

Si bé s'ha avançat molt, encara queden nombrosos reptes en relació amb les iniciatives d'infraestructura verda a Europa. Aquests inclouen la necessitat d'assegurar tant la integració dels esforços que s'originen des de diferents àmbits d'acció, com la seva acceptació per part dels agents i de les esferes polítiques competents. En algunes regions, les actuals circumstàncies econòmiques han implicat que la infraestructura verda hagi deixat de ser una prioritat política. Un resultat important del taller va ser la necessitat d'explicar a les parts interessades dels diversos àmbits, els beneficis socials (per exemple, la salut pública) i econòmics (per exemple, el turisme) de la infraestructura verda, i generar així suport per a la planificació i desenvolupament de projectes d'infraestructura verda. Un element clau per aconseguir-ho seria la major participació dels agents implicats en la formulació i implementació de projectes i plans d'infraestructura verda.

Gerry Clabby, Consell del Comtat de Fingal

■ APLICACIÓ SOBRE EL TERRENY: els socis del projecte reunits a Fingal van poder conèixer com el concepte d'infraestructura verda s'està desenvolupant a Europa. El programa de biodiversitat de Fingal inclou la protecció d'espais com el riu Tolka (esquerra) i l'estuari de Baldoye, hàbitat de l'oca de collar (*Branta bemeicla*) i de l'oca vulgar (*Anser anser*).

Solucions que funcionen

RECORREGUT PER LA VIA ALTA DELS PARCS: REGIÓ D'EMÍLIA-ROMANYA

El sender de la Via Alta dels Parcs (l'Alta Via dei Parchi), a la regió italiana d'Emília-Romanya uneix dos parcs nacionals, un parc interregional i cinc parcs regionals. Els 500 quilòmetres de recorregut serpenteja pel variat paisatge dels Apenins, travessant circs glacials, llacs, herbassars d'alta muntanya, boscos, rierols, roques volcàniques i penya-segats guixencs. La riquesa del patrimoni natural i ambiental es correspon amb la riquesa de la història de la regió, que es manifesta en els vells carrers i ponts, monestirs, abadies i ermites. Encara es poden trobar les empremtes de segles de vida rural, com cabanes de llenyataires i pastors, carboneres i boscos sobre antics conreus i terrasses. Després d'exercir una gran pressió sobre el medi durant segles, l'economia tradicional de muntanya avui ha desaparegut: àmplies zones han quedat deshabitades i estan tornant al seu estat natural. En moltes àrees, la vegetació natural està recuperant ràpidament els terrenys que una vegada foren treballats per la població local. No obstant això, la creació d'una àmplia xarxa d'àrees protegides a la regió ha encoratjat i guiat aquest procés, donant respostes concretes a la preocupació general i creixent per la protecció del medi ambient i el desenvolupament sostenible.

Mario Vianelli i Sandro Bassi, basat en el fullet "Una llarga travessa pels Apenins septentrionals"

EL PROJECTE SITXELL DIPUTACIÓ DE BARCELONA

El sistema d'informació territorial SITxell (www.sitxell.eu) s'utilitza per avaluar els espais lliures de la província de Barcelona, basant-se en les seves característiques ecològiques, paisatgístiques i socioeconòmiques. La iniciativa té per objecte promoure un nou enfocament basat en una anàlisi multidisciplinària del territori, incorporant el coneixement sobre els espais lliures.

Els seus objectius específics són:

- Proporcionar informació precisa i fiable sobre els valors ecològics i socioeconòmics dels espais lliures.
- Actuar com una eina d'anàlisi territorial, proporcionant suport a la planificació i presa de decisions en el territori.
- Contribuir a l'organització i gestió del territori de manera integrada.
- Donar a conèixer la importància dels ecosistemes i dels beneficis i serveis que ofereixen a la societat.

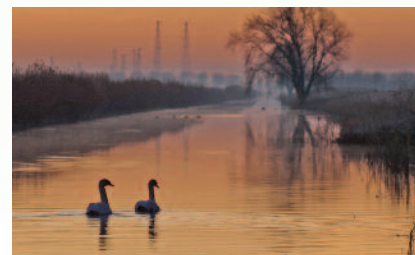
Basat en el treball amb els centres de recerca, universitats, institucions

i empreses, el SITxell ha permès desenvolupar informació cartogràfica que avalua els espais lliures d'acord amb criteris experts.

El 2012, el SITxell va guanyar el primer premi en els guardons de les Nacions Unides a l'Administració Pública (UNPSA 2012) en la categoria de "Millora de la gestió del coneixement a l'Administració Pública".

Carles Castell Puig, Diputació de Barcelona

EINA TÈCNICA: el sistema guardonat proveeix dades per a la planificació dels usos del territori.

ESPAI VITAL: cignes en un canal a Flevoland, Països Baixos.

FER COMPATIBLE L'EXPANSIÓ URBANA AMB LA INFRAESTRUCTURA VERDA PROVÍNCIA DE FLEVOLAND

En els polders de Flevoland, a 6 metres sota el nivell del mar i envoltada de dics, la ciutat d'Almere s'expandeix per la zona agrícola circumdant per crear cases i llocs de treball per a 200.000 ciutadans l'any 2030. Almere limita directament amb l'espai Natura 2000 d'Oostvaardersplassen, on els aiguamolls es gestionen per mitjà de ramats d'herbívors que necessiten més que les 2.000 hectàrees de la reserva.

L'expansió d'Almere podria tenir un impacte negatiu en els objectius de conservació de les aus que s'alimenten fora de la reserva natural. En conseqüència, s'han de crear noves àrees d'alimentació, d'acord amb la Directiva d'hàbitats de la UE. Part de les terres agrícoles prop d'Almere són de sòl argilós humit, el que pot dificultar el treball dels agricultors. A més, en un futur, i degut a l'impacte del canvi climàtic, es preveuen pluges torrencials de forma regular.

La proposta és crear un espai verd-blau multifuncional prop de la reserva d'Oostvaardersplassen per tal d'enfortir l'Estructura Ecològica d'Holanda per a l'intercanvi de poblacions de plantes i animals, però també per recollir l'excés d'aigua, crear nous hàbitats per als herbívors i compensar la pèrdua de zones d'alimentació de les aus. Altres beneficis addicionals seran la creació de zones d'esbarjo per als ciutadans d'Almere, que els experts econòmics preveuen que atraurà a més de 2 milions de visitants l'any i 6.200 nous llocs de treball relacionats amb el projecte!

Andre van den Berg, Consell de la Província de Flevoland

Bones pràctiques

SZENTENDRE, OCTUBRE 2012

El segon taller d'intercanvi d'experiències i la segona reunió del Comitè de direcció del projecte es van dur a terme del 10 al 12 d'octubre de 2012 al Centre Regional del Medi Ambient per a l'Europa Central i Oriental a Szentendre, Hongria. La primera jornada es va dedicar a la reunió del Comitè de direcció i a visitar l'àrea de conservació de la natura de Sas-hegy, a Budapest, on es va presentar un bon exemple pràctic d'activitats de conservació de la natura en àrees urbanes protegides.

El taller d'intercanvi d'experiències va tenir lloc el segon dia, centrat tant en la planificació de la infraestructura verda com en polítiques i instruments relacionats en les diverses regions del projecte. D'acord amb un qüestionari distribuït abans de la reunió, els socis van avaluar les polítiques i instruments regionals o nacionals relacionats amb la infraestructura verda d'acord amb sis criteris. Els resultats van ser comparats durant la reunió i es reflectiran en l'informe de la reunió.

CREAR COMPETÈNCIA: els participants van compartir idees sobre planificació d'infraestructures verdes al Centre de Convencions del REC, a Szentendre.

En el darrer dia del programa, els socis del projecte van participar en una visita d'estudi a la eco-granja gestionada per l'entitat sense ànim de lucre Kiskunsagi, a Apaj. Representants de l'empresa gestora i de la direcció del Parc Nacional de Kiskunsagi van guiar els participants en un recorregut per la finca, explicant els treballs de restauració de l'hàbitat de l'aiguamoll i la gestió sostenible de les pastures. Els participants també van poder observar el pioc salvatge (*Otis tarda*), una espècie clau en el programa de gestió d'aiguamolls.

Zsuzsanna Keri, Regional Environmental Center

Que corri la veu!

Els socis del projecte estan donant a conèixer el concepte d'infraestructura verda, promovent solucions i compartint la seva experiència a través d'una gran varietat d'esdeveniments regionals. L'interès pel tema és clarament creixent, amb la seva pàgina web del projecte que atrau un gran nombre de visitants des del seu llançament el 2012.

FLEVLAND, PAÏSOS BAIXOS
10 de gener de 2013

FELSOTARKANY, HONGRIA
16 de novembre de 2012

NICÒSIA, XIPRE
13 de desembre de 2012

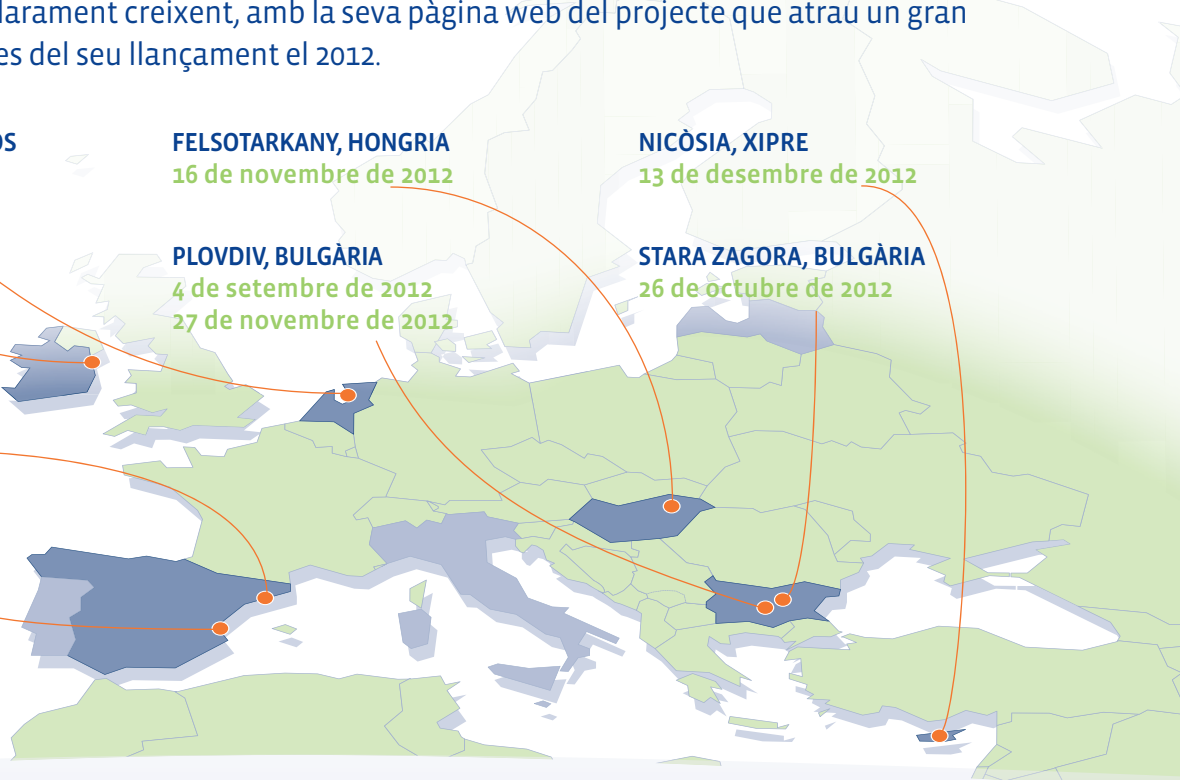
FINGAL, IRLANDA
27 de novembre de 2012

PLOVDIV, BULGÀRIA
4 de setembre de 2012
27 de novembre de 2012

STARA ZAGORA, BULGÀRIA
26 de octubre de 2012

BARCELONA, ESPANYA
14 de juny de 2012
4 de desembre de 2012

VALÈNCIA, ESPANYA
21 de setembre de 2012

Redactors: Dora Almasy i Ingrid Henzen
Col·laboradors: Sandro Bassi, Graham Bennett, Gerry Clabby, Zsuzsanna Keri, Carles Castell Puig, Andre van den Berg i Mario Vianelli
Disseny i maquetació: Sylvia Magyar i Juan Torneros
Fotografies: iStock, els socis del projecte
Correcció d'estil i proves dels textos originals: Rachel Hideg

Traducció de textos i correcció de proves dels textos en català: Pilar Fernández, Carles Castell i Napos Oldal
Publicat per: The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe
Impressió: Gabinet de Premsa i Comunicació de la Diputació de Barcelona.
Contact: Ingrid Henzen, GreenInfraNet Project Manager, Flevoland Province Council
Ingrid.Henzen@Flevoland.nl

Amb l'objectiu d'establir la Xarxa Europea de Coneixements sobre la Infraestructura Verda, estem interessats a conèixer iniciatives similars i regions amb bones pràctiques en aquesta matèria, així com empreses i/o organitzacions que duguin a terme recerca sobre aquesta temàtica. Si teniu experiències per a compartir, si us plau, poseu-vos en contacte amb nosaltres!